

Møtereferat

Til: Arbeidsgruppen for bybåndssamarbeidet
Møtegruppe: Arbeidsgruppen for bybåndssamarbeidet
Møtetid og -sted: 28.04.2022, kl. 9:15-11:30, Akersgata 51 og Teams
Til stede: Sølve Brenn Jerm, Asker kommune
Anders Jørstad, Lillestrøm kommune
Lena Hammer, Lillestrøm
Tessa Barnett, Nordre Follo kommune
Anne Holten, Nordre Follo kommune
Camilla Lee Maana, BYM, Oslo kommune
Lise Weltzien, PBE, Oslo kommune
Hans Martin Aambø, PBE, Oslo kommune
Håkon Ahrèn Heløe, Statsforvalteren i Oslo og Viken
Jostein Berger Meisdalen, Bane NOR
Arne Torp, Statens vegvesen
Fredrik Dale Refling, Statens vegvesen
Toril Skovli, Viken fylkeskommune
Anniken Reinertsen, Viken fylkeskommune
Silje Andrea Sæverud, Viken fylkeskommune
Mads Jørgen Lindahl, Viken fylkeskommune
Referent: Lise Weltzien & Hans Martin Aambø
Referatdato: 28.03.2022
Status: Utkast
Saksnummer: 201601716
Neste møte: 31.05.2022

Møtereferat

1 Godkjenning av dagsorden

Dagsorden ble godkjent.

2 Godkjenning av referat fra møte 24.03.2022

Det var ingen merknader til referat fra forrige møte.

3 Status for prosjekter i bybåndet

3.1 Knutepunktprosjektet

Lise informerte om status i knutepunktprosjektet, og viste frem nyere skisser av analyseverktøyet. Analyseverktøyet skal etter planen være ferdig i uke 26 (før sommerferien) og offentlig lanseres ila. høsten 2022. Det vil være aktuelt å invitere bybåndssamarbeidets arbeidsgruppe inn i en uttesting av verktøyet. Ferdigstilling av analyseverktøyet skal, i henhold til fremdriftsplanen, ferdigstilles før sommeren. Endelig lansering av knutepunktutvikling på tiltakskatalogen med tilhørende analyseverktøy vil skje ila. høsten 2022.

3.2 Parkeringsprosjektet

Det forventes at Miljødirektoratet snart offentliggjør hvilke søknader for Klimasatsmidler som har fått tilsagn. Ullensaker kommune har som tidligere annonsert søkt et prosjekt som ledd i oppfølging av parkeringsprosjektet. Omsøkt prosjekt omhandler klimavennlig parkering i Jessheim sentrum.

4 Regionale næringsutvikling

4.1 Regional næringsutvikling i regional plan og introduksjon til temaet

Lise (PBE) innledet med å fortelle om kunnskapsinnhenting som ble gjort ifm. utarbeidelse av regional plan for areal og transport (RP-ATP), der det blant annet ble gjort en utredning om næringsutvikling i Osloregionen, med fokus på vekstmuligheter. På bakgrunn av dette og Osloregionens strategi for gods og logistikk kom ABC-prinsippet for lokalisering av virksomheter med i regional plan, både som arealstrategi (A5 og A6) og som retningslinjer (R10, R11 og R12). Regional plan peker ut områder for arbeidsplassintensive områder (A-områder), særlige innsatsområder for by- og næringsutvikling, terminalområder og regionale næringsområder for gods og logistikk (C-områder).

I handlingsprogrammet tilhørende RP-ATP er det et handlingspunkt om videre utvikling av den regionale strukturen for gods- og logistikk (H7). Dette er et prioritert handlingspunkt, og det er Viken fylkeskommune (VFK) som har hovedansvar for oppfølging av handlingspunktet. Per dags dato er det gjort flere relevante konsekvensutredninger om temaet i regionen, f. eks. statlig utredning om framtidig terminalstruktur i Oslofjordområdet, konsekvensutredning for Hovedbanen Nord (2021) og Kongsvingerbanen (2020) og Godspakke Innlandet (2020).

VFK jobber nå med å en oppdragsbeskrivelse for å få kartlagt potensialet for bedre utnyttning og videreutvikling av identifiserte regionale næringsområder.

Det ble også vist hen til en rekke pågående og fullførte prosjekter, rapporter og annen kunnskap som er innhentet om temaet. Blant annet har Oslo kommune utført to spørreundersøkelser om næring i Groruddalen, og har tidligere bidratt i et EU-prosjekt kalt MISTA – Metropolitan Industrial Strategies and Economic Sprawl. Oslo var et av flere case, og resultatet av prosjektet

vil lanseres i bokform før sommeren. [Lenke til prosjektets nettside](#) og [lenke til bok-utkast](#). Det pågår nå et arbeid i Oslo kommune med å innhente mer oppdatert kunnskap om næring og produksjon i by, og PBE jobber med å se på temaet næring i forbindelse med revidering av kommuneplanens arealdel.

Bakgrunnen for at temaet nå settes på dagsorden i bybåndssamarbeidet er fordi det var etterspurt på forrige ledermøte (desember 2021). Vi ser behov for å jobbe mer med næringsproblematikken regionalt også grunnet pågående fortetting- og transformasjonsprosesser som ofte bidrar til å skyve næringsbedrifter ut av bybåndet. Samtidig er det store endringer i industrinærings behov og drift, og nyere tids samfunnsendringer med pandemi, konflikt og krig har aktualisert behovet for en endring i hvilke industrier og produksjon det kan og bør tilrettelegges for (eks. matberedskap). Det skjer samtidig mye kunnskapsinnhenting på temaet næring, gods og logistikk i regionen, og det er et behov for å samle trådene og kartlegge nærmere hvordan temaet bør håndteres regionalt.

4.2 Regional næringsutvikling i Nordre Follo

Anne Holten, fagsjef for samfunnsplanlegging i Nordre Follo kommune, presenterte pågående arbeid i Nordre Follo kommune med næringsutvikling. Kommunen er blant annet i prosess med å revidere kommuneplanens arealdel, og i prosess med å lage en temaplan for næring. Aktuelle problemstillinger knyttet til næring i kommunen er blant annet faktisk og fremtidig arealbehov for næringsvirksomhet, hensiktsmessig lokalisering av bedrifter i mellomsjiktet (B-virksomheter iht. ABC-prinsippet) og bedre utnyttelse av eksisterende næringsareal. Det er også utfordrende for kommunen, slik regional plan for areal og transport beskriver, å sette av næringsareal i sentrum av prioriterte vekstområder. I forbindelse med utviklingen av Ski sentrum ble det blant annet laget en rapport på oppdrag fra Bane NOR som slo fast at behovet for kontorarbeidsplasser nær stasjonen ikke var så høy, til tross for Follobaneutbyggingen. Dimensjonering av både handelstilbud og næring er utfordrende.

I forbindelse med kommunens arbeid med arealdel sist revisjon ble det gjort en utredning av Samfunnsøkonomisk analyse på befolknings- og næringsutvikling i kommunen. Nordre Follo kommune har nå gått sammen med Viken fylkeskommune, Ås og Frogn kommune for å innhente mer kunnskap omkring nevnte problemstillinger. Kommunen er avhengig av mer kunnskap, både for å kunne si hvor det bør settes av næringsarealer, og hvor i kommunen ev. areal avsatt til næringsformål ikke bør endres. I pågående kunnskapsinnhenting er Multiconsult konsulent, og arbeidet er forventet ferdigstilt høsten 2022.

Nordre Follo kommune har også utfordringer med foreslått næringsutvikling i Ås kommune, der det i forbindelse med ny arealdel er foreslått næringsformål, blant annet på Vinterbro øst og nye forslag knyttet til Nygård næringspark. Nordre Follo har fremmet flere innsigelser, der de spør om det er tilstrekkelig behov for avsatt næringsareal.

Det ble også nevnt at kommunen har en midlertidig døgnhvileplass på E6 Fugleåsen som ønskes flyttet, fortrinnsvis utenfor kommunen.

4.3 Regional næringsvirksomhet – diskusjon og refleksjon

I etterkant av presentasjonen ble det diskutert hvilke virkemidler overordnede myndigheter tar i bruk i bybåndet og i regionen for øvrig for å styre lokalisering av handel og næringsvirksomhet. RP-ATP ble trukket frem som et relativt godt verktøy for styring. Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportutvikling blir også vist til, mens regional plan for handel, service og senterstruktur i Akershus i mindre grad blir brukt for å begrunne innsigelser og motforestillinger for foreslått plangrep og lokalisering. Det oppleves som en klar svakhet at planen ikke definerer plasskrevende varer, og at handelsanalyser i liten grad påvirker faktisk lokalisering. Bransjeglidning som problemstilling er aktuelt flere steder i regionen, blant annet på Billingstad.

Viktigheten av å se parkering i sammenheng med lokalisering av næringsvirksomhet ble også påpekt.

Generelt sett er virkemidlene til å styre lokalisering hos regionale planmyndigheter uklare. SFOV har bedt KDD om en tolkningsanmodning for å få et svar på i hvilken grad kommunene kan styre fordeling og lokalisering av nærings- og forretningsvirksomhet. Brevet ble sendt 9. mars, og SFOV venter på svar. Bybåndssamarbeidet er svært interessant i å få videreformidlet svar fra departementet når dette foreligger. Blant annet ble det i møtet vist til en større næringsutvikling i Drøbak som ikke er i henhold til RP-ATP. Det ble også nevnt hvordan ulike regionale planer og ulike avgrensninger for eks. nullvekstmål påvirker måloppnåelse i bybåndet, med henvisning til næringsutvikling i Røyken og Hurum. I Asker gjelder nullvekstmålet kun i «gamle» Asker kommune, og næringsutvikling sør i kommunen følger andre retningslinjer og strategier enn RP-ATP. Det ble også etterspurt virkemidler for å styre lokalisering av C-virksomheter i større grad, ettersom disse lokaliseres vilkårlig så lenge arealene ikke er i konflikt med andre tunge arealinteresser som naturverdier eller LNF-områder.

Det pågår også en evaluering av SPR BATP der det kan være relevant for aktørene i hovedstadsregionen å etterspørre flere og/eller klarere retningslinjer om lokalisering av næringsvirksomhet.

Aktualiseringen av beredskap, og arealer til beredskap ble også trukket frem. Dersom gjeldende RP-ATP blir revidert vil det være naturlig å løfte frem flere regionale relevante tema som ikke eller i vekslende grad er omtalt i gjeldende plan.

Trafikksikkerhet i bylogistikk, og nødvendigheten av å minimere og redusere bruk av tunge kjøretøy i indre by/sentrumsområder ble også trukket frem. Nullvisjonen, nullvekstmål og klima- og miljømål må ses i sammenheng, og gods- og logistikkstruktur må planlegges deretter.

Det ble gjennomført et gruppearbeid med utgangspunkt i mulighet for å bruke noen av de avsatte midlene til oppfølging av handlingspunkt H7 om videreutvikling av struktur for gods og logistikk i regionen til et utviklingsprosjekt under handlingspunkt H1 (bybåndssamarbeidet) om bylogistikk. Med utgangspunkt i allerede eksisterende og pågående utredningsarbeid, kunnskapsinnhenting og prosjekter ble aktørene bedt om å diskutere bybåndets behov og mulighet for prosjekt innen

bylogistikk. Spesielt bylogistikkprosjektet i vestkorridoren (varelevering i vestkorridoren (ViV), tidligere presentert i bybåndssamarbeidet) trukket frem som relevant.

Hovedmomenter fra gruppediskusjoner:

- Det er en mulighet å søke klimasatsmidler i 2022. Dette kan øke mulighetene for hva et eventuelt bylogistikkprosjekt kan inneholde.
- Bør ses på i bybåndet (få helheten og sammenhengene)
- Et prosjekt om bylogistikk bør se på hele bredden av bylogistikk (massehåndtering, bydrift, vare- og godshåndtering). Det er behov for å rydde opp i begreper, og gjøre noen grupperinger/kategoriseringer slik at temaet blir mer håndterlig.
- Det er behov for mer kunnskap om det «andre» leddet i vare- og godskjeden (2nd last mile), dvs. koblingen mellom gods/logistikk/næring og bylogistikken (levering til butikk og forbruker).
- En korridor tilnærming anses hensiktsmessig (vest, sør, øst).
- Det er behov for arealstrategier og anvisninger for hvordan kommunene på overordnet plannivå bør håndtere bylogistikk. Eksempelvis kunne det vært relevant å få mer veiledning for hvordan bylogistikk bør håndteres på kommuneplan-nivå.
- Det er behov for å samle kunnskapen som er produsert for bylogistikk, og identifisere eventuelle kunnskapsmangler.
- Dra veksler på pågående prosjektarbeid, se hvordan ViV-prosjektet har læringspunkter for arbeid med bylogistikk i sør- og østkorridoren.
- Grunnlag for diskusjon i bybåndet for hvilke strategier vi bør ha.

Videre oppfølging:

Det forventes en avklaring i plansamarbeidet på hvorvidt det skal overføres penger fra H7 til H1 (bybåndet). Dersom det blir en realitet, vil bybåndssamarbeidet diskutere videre innretning på prosjektet ilt. høsten 2022.

5 Eventuelt

5.1 Dagsseminar 31. mai 2022

Lise la frem utkast til seminaropplegg. Seminaret vil avholdes hos PBE, i Akersgata 51. Det legges opp til at hver aktør i bybåndet får 5 minutter på å presentere viktige (nye) mål og handlingsprogram med relevans for transport- og samferdselsinfrastruktur. Eventuelle innspill i etterkant av møtet kan formidles i bybåndssamarbeidets team på Teams, eller sendes til Lise.

PBE vil ta snarlig kontakt med alle aktører med en bestilling som gjelder seminarets første del, der alle aktører er bedt om å presentere sentrale mål og prioriteringer for sin organisasjon ilt. 5 minutter.

5.2 Møteplan høsten 2022

PBE presenterte et foreløpig utkast til møteplan for møter i bybåndssamarbeidet høsten 2022. Møteplanen vil forankres på ledermøtet i juni. Det kom innspill til at det for sammenhengende gang- og sykkelveinett også bør ses på muligheten til å gjennomføre G/S-prosjekter uavhengig av

større samferdselsprosjekt. Det kom videre innspill til temaet parkering, herunder innfartsparkering, som er krevende å håndtere, og som i dag håndteres ulikt i kommunene.

Forslag til møtetema, innledere, diskusjon mm. kan publiseres i bybåndssamarbeidets team på Teams, eller sendes til Lise. Endelig møteplan vil forankres i bybåndets ledergruppe i juni.

Vedlagte presentasjoner:

Presentasjon PBE

Presentasjon Nordre Follo kommune